

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 28 maja 2002 r.

35562

RPO-407422-VIII/02/JP

Pan
Marek Pol
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Premierze,

Uprzejmie informuję, że zaczęły wpływać do mnie wnioski posiadaczy licencji pilota zawodowego o zaskarżenie do Trybunału Konstytucyjnego rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 19 października 2001 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie personelu lotniczego (Dz.U. Nr 131, poz. 1476).

Wnioskodawcy podnoszą, iż wprowadzenie w drodze rozporządzenia przepisu stanowiącego, że posiadacz licencji pilota zawodowego, który ukończył 65 rok życia, nie może pełnić czynności pilota na statku powietrznym używanym do przewozu lotniczego - narusza konstytucyjną zasadę wolności wykonywania zawodu (art. 65 ust. 1) oraz powoduje wyeliminowanie z zawodu pilota ludzi przewyższających niejednokrotnie sprawnością psychofizyczną osoby dużo młodsze. O eliminacji tej - w ocenie zainteresowanych - nie powinni decydować urzędnicy tworzący prawo, lecz lekarze medycyny lotniczej w odniesieniu do każdego indywidualnego przypadku.

Skarżący się sugerują, że prawidłowym rozwiązaniem w przygotowywanym „Prawie Lotniczym” byłaby rezygnacja z ograniczeń wiekowych. Można by natomiast, na wzór zapisu art. 115a ust. 2 pkt 1 ustawy z dn. 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 98, poz. 602, ze zm.) przewidzieć tylko coroczne badania dla pilotów zawodowych powyżej określonego wieku.

Po zapoznaniu się z listami licencjonowanych pilotów zawodowych stwierdziłem trafność podnoszonych przez nich uwag. Zasadnicze znaczenie dla oceny konstytucyjności badanego unormowania ma jednak nie jego treść, a fakt, że zostało ono ustanowione przepisami rangi podustawowej. Według Trybunału Konstytucyjnego wolność wykonywania zawodu nie ma w polskim porządku prawnym charakteru absolutnego. Już w art. 65 ust. 1 Konstytucji jest mowa o wyjątkach, które winny być jednak unormowane w akcie rangi ustawowej. Wymagania, jakie muszą zostać spełnione dla wprowadzenia ograniczeń, zostały określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji, który dopuszcza możliwość ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności, tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy jest to konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Regulacja prawna wprowadzona cytowanym na wstępie rozporządzeniem jako sprzeczna w mojej ocenie z art. 65 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji - kwalifikuje się do zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego, jednakże korzystając z przysługujących mi uprawnień, wynikających z art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Pana Premiera o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego kwestionowanego zapisu rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej.

Z wyrazami szacunku

/-/